

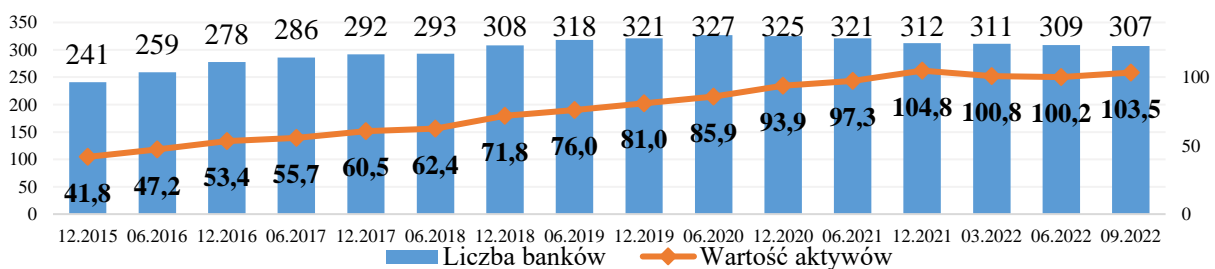
Informacja o Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS według stanu na 30 września 2022 r.

sporządzona na podstawie danych sprawozdawczych uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

I. Informacja o sytuacji finansowej SOZ BPS wg stanu na 30.09.2022 r.

W III kwartale 2022 r. liczba banków w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS) zmniejszyła się w wyniku połączenia z innymi uczestnikami SOZ BPS o dwa banki¹. Uwzględniając powyższe połączenia System Ochrony Zrzeszenia BPS, według stanu na 30.09.2022 r., tworzyło 308 banków, w tym Bank BPS S.A.

Rysunek 1. Liczba banków spółdzielczych i wartość aktywów (mld zł) w SOZ BPS

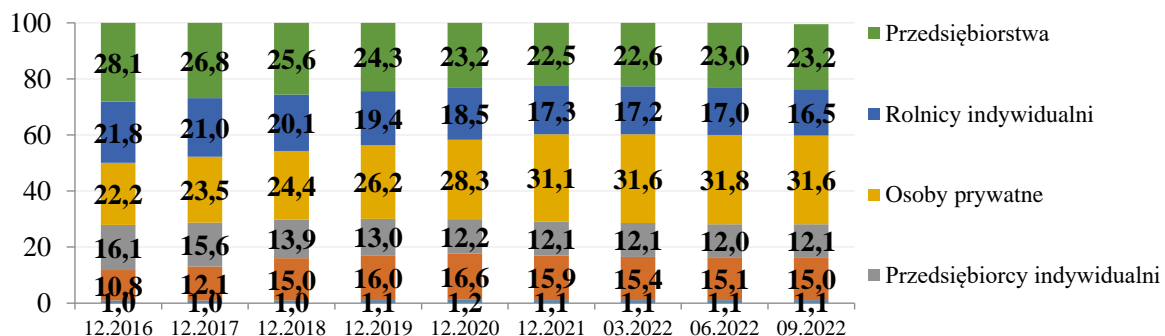

Suma aktywów banków spółdzielczych stanowiła kwotę 103,5 mld zł, zaś zagregowane aktywa wszystkich uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wyniosły 110,5 mld zł.

Banki spółdzielcze należące do SOZ BPS zatrudniały 15 081 pracowników i prowadziły obsługę klientów w 1 853 placówkach.

Wartość kredytów i innych należności w bankach spółdzielczych wynosiła 44,8 mld zł, natomiast zagregowana wartość kredytów wszystkich uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS to 47,5 mld zł, ok. 52% kredytów przeznaczonych było na finansowanie działalności gospodarczej klientów.

Rysunek 2. Struktura podmiotowa kredytów w bankach spółdzielczych należących do SOZ BPS (%)

¹ ABS Bank Spółdzielczy przyłączył Bank Spółdzielczy w Wilamowicach. oraz Bank Spółdzielczy w Łosicach przyłączył Bank Spółdzielczy w Platerowie – połączenia zarejestrowano w dniu 30 września 2022 r.

Działalność kredytowa banków spółdzielczych finansowana była depozytami zgromadzonymi na rachunkach w tych bankach w kwocie 92,9 mld zł. Wartość kredytów stanowiła 48% depozytów. Zagregowana wartość depozytów w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS wyniosła 99,4 mld zł.

W strukturze podmiotowej depozytów banków spółdzielczych dominowały depozyty osób prywatnych, które stanowiły 56,5%. Depozyty od instytucji rządowych i samorządowych stanowiły 19%, od rolników indywidualnych – 11%, od przedsiębiorstw – 8,5%, od przedsiębiorców indywidualnych – 5,3%.

Istotną pozycją w skali Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS są dłużne instrumenty finansowe, których udział w zagregowanej sumie bilansowej wynosił 44%, co stanowiło 48,7,1 mld zł.

II. Informacja o ryzyku SOZ BPS wg stanu na 30.09.2022 r.

Ocena ryzyka Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS została przeprowadzona na podstawie sytuacji wszystkich banków tworzących System na dzień 30.09.2022 r., tj. 307 banków spółdzielczych i Banku BPS S.A.

Ocena poziomu ryzyka w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS

a. Adekwatność kapitałowa

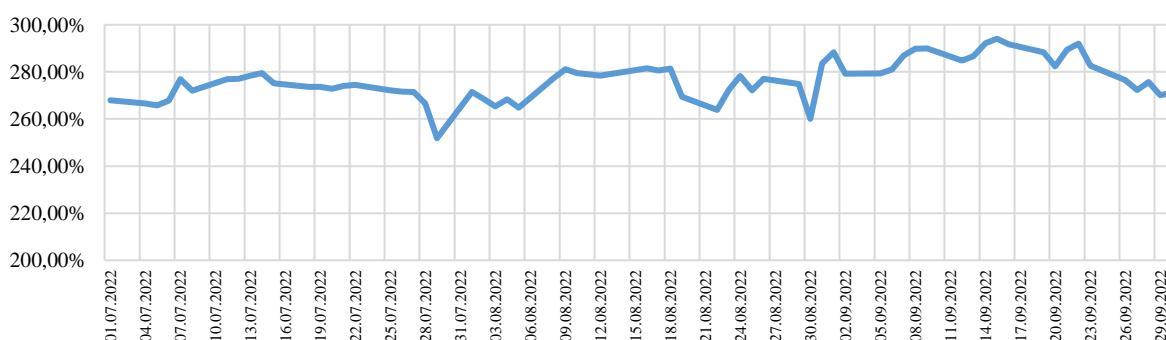
Ryzyko działalności banków spółdzielczych zabezpieczały fundusze własne o wartości 7,5 mld zł, zbudowane w 97% na bazie instrumentów zaliczanych do kapitału Tier I (7,3 mld zł). Fundusze własne w ujęciu zagregowanym Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS stanowiła kwota 7,7 mld zł.

Sytuacja kapitałowa uczestników SOZ BPS jest dobra. Zagregowany łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych na koniec III kw. br. wynosił 19,54%, zaś łączny współczynnik kapitałowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wynosił 18,04%.

b. Ryzyko płynności

Skonsolidowany LCR w ujęciu dziennym wyliczony i sprawozdawany dla całości Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jako grupy płynnościowej był stabilny, kształtował się w III kw. br. powyżej wartości 252%.

Rysunek 3. Skonsolidowany LCR w ujęciu dziennym

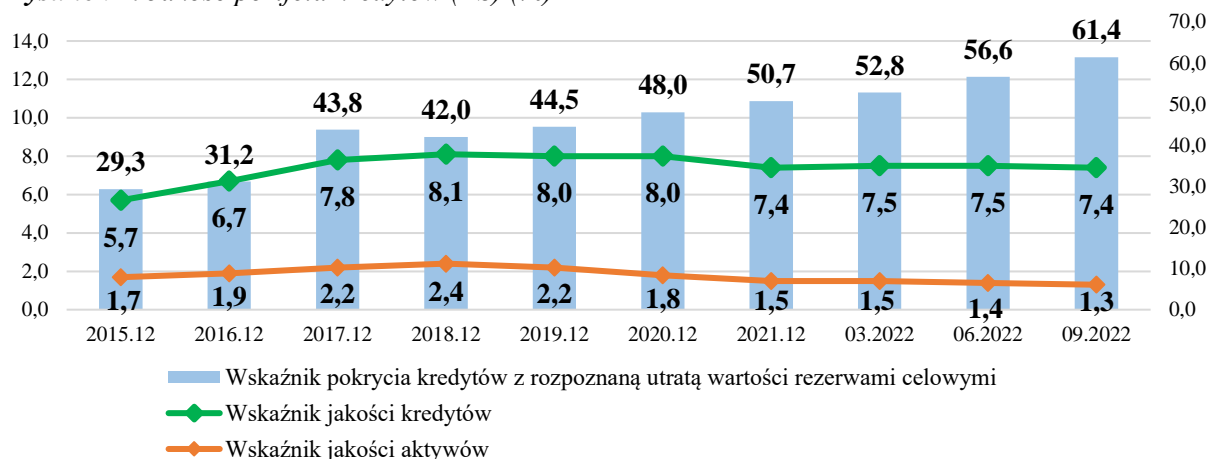

c. Ryzyko kredytowe

Sytuacja banków spółdzielczych należących do SOZ BPS pod względem jakości aktywów była zadowalająca. Dla całego Systemu Ochrony wskaźnik jakości kredytów na koniec III kw. 2022 r. wyniósł 8,0%. Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi ukształtował się na poziomie 55,6%.

Poniższy wykres prezentuje zmianę wskaźników wyliczonych łącznie dla banków spółdzielczych uczestniczących w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rysunek 4. Jakość portfela kredytów (BS) (%)

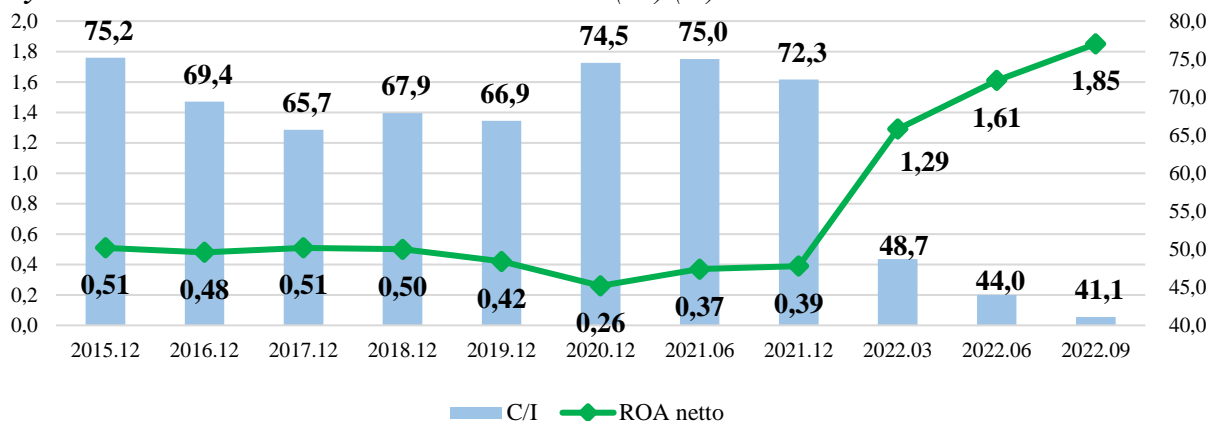
d. Rentowność i efektywność funkcjonowania

Sytuacja banków tworzących System Ochrony Zrzeszenia BPS w obszarze rentowności i efektywności funkcjonowania w III kw. 2022 r. uległa dalszej poprawie. Łączny wynik finansowy netto wypracowany przez banki spółdzielcze w trzech kwartałach br. wyniósł 1 416,7 mln zł i był pięciokrotnie wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) dla Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wyniósł 2,52%, natomiast wskaźnik C/I – 43,3%.

Poniższy wykres prezentuje zmianę ROA i C/I wyliczonych łącznie dla banków spółdzielczych uczestniczących w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rysunek 5. Wskaźnik ROA netto oraz wskaźnik C/I (BS) (%)

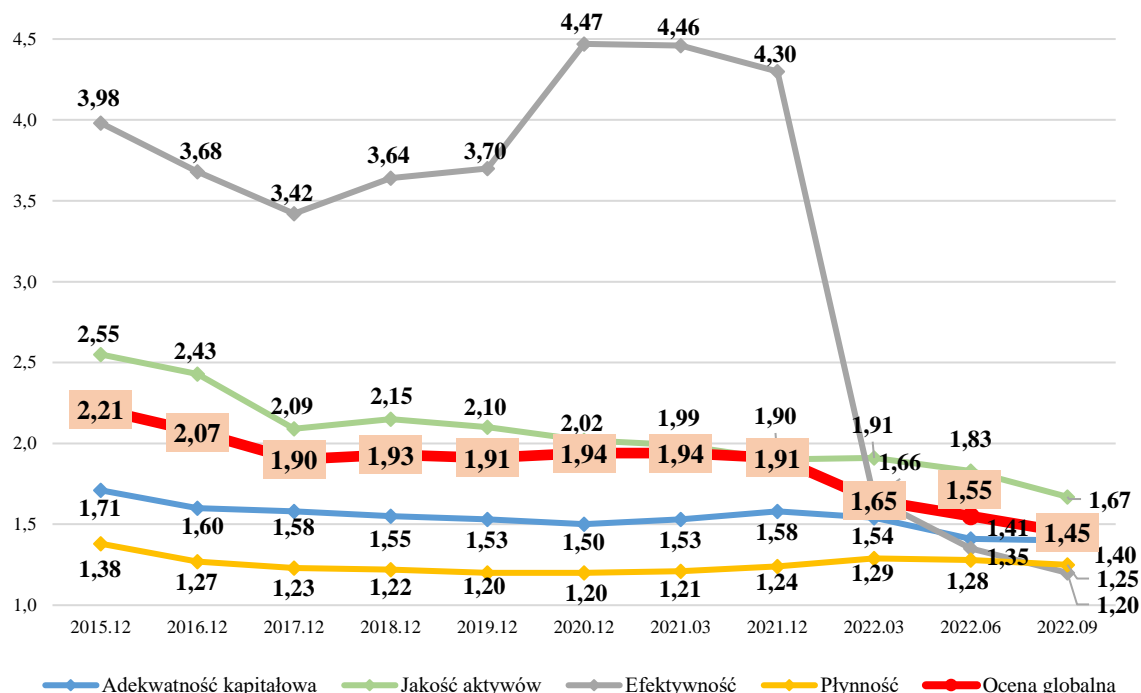

Ocena punktowa

Podstawową miarą ryzyka poszczególnych uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest ocena punktowa przeprowadzana zgodnie z Umową SOZ BPS. Ocena dokonywana jest w czterech obszarach: adekwatności kapitałowej, jakości aktywów, efektywności oraz płynności.

Na koniec III kw. 2022 r. średnia ocena punktowa uczestników ukształtowała się na poziomie 1,46. Wyniki oceny punktowej wskazują, że sytuacja SOZ BPS jest stabilna i bezpieczna.

Rysunek 6. Ocena punktowa SOZ BPS

Realizacja planów naprawy/programów postępowania naprawczego

Wg stanu na 30.09.2022 r. do realizowania procesu naprawczego zobowiązanych było 34 uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Wszystkie podlegały reżimowi wewnętrznego planu naprawy w ramach Grupowego Planu Naprawy.

Realizacja procesów naprawczych monitorowana jest przez Spółdzielnię. Stopień realizacji jest zadowalający. Większość banków wykonuje założenia, w pełni bądź z opóźnieniem.

Użycie środków pomocowych

a. Fundusz Zabezpieczający

Fundusz Zabezpieczający stanowi fundusz pomocowy w rozumieniu ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Utworzony został w celu finansowania zadań Spółdzielni jako jednostki zarządzającej Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie udzielania pomocy uczestnikom mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieganie upadłości. Uczestnicy SOZ BPS wyposażyli Fundusz w wymaganą kwotę 655,99 mln zł, z czego:

- 1) 308,14 mln zł stanowiły składki wniesione przez uczestników,
- 2) 328,83 mln zł pochodziło z wkładów pieniężnych przekazanych przez uczestników
- 3) 19,02 mln zł pochodziło ze środków dodatkowych.

Łączna kwota środków zaangażowanych w pomoc wg stanu na 30.09.2022 r. wynosiła 176,64 mln zł.

b. Depozyt obowiązkowy

Depozyt Obowiązkowy, w ramach którego gromadzone są środki przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, jest podstawowym instrumentem mechanizmu zapewnienia ich płynności. Wg stanu na 30.09.2022 r. kwota zgromadzona w ramach Depozytu Obowiązkowego wynosiła 6,61 mld zł.

Dla zapewnienia stabilności zgromadzonych środków zostały one pokryte papierami wartościowymi emitowanymi przez Narodowy Bank Polski oraz Skarb Państwa, charakteryzującymi się niskim ryzykiem stopy procentowej i wysoką płynnością.

Środki Depozytu Obowiązkowego służą zapewnieniu stabilności i wsparcia płynnościowego dla uczestników SOZ BPS.

Podsumowanie

Ocena ryzyka po III kw. 2022 r. wskazuje, że sytuacja Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS pozostaje bezpieczna.

W III kw. 2022 r. Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała, rozpoczęty w IV kw. 2021 r. trend podnoszenia stóp procentowych. Przekłada się to na wyższe przychody odsetkowe banków, jednak wobec rządowych wakacji kredytowych nastąpiło spowolnienie ich przyrostu. Tym niemniej nadal notuje się poprawę rentowności uczestników, pomimo wyraźnego wzrostu kosztów działania oraz rezerw celowych.

Rekordowe wyniki finansowe uzyskiwane w br. pozwalają na budowanie bufora finansowego, który w kolejnych okresach będzie umożliwiał amortyzowanie problemów w obszarze ryzyka kredytowego wynikającego, np. z trudności kredytobiorców z terminową spłatą coraz wyższych rat kredytowych. Maleje skłonność uczestników do stosowania pomniejszych podstawy tworzenia rezerw celowych, przez co ich wartość rośnie, zaś oczekiwane wysokie zyski roczne znacząco zasilą kapitały uczestników.

Brak wpłat składek na Fundusz Zabezpieczający za II, III i IV kw. br., wynikający z zaprzestania pobierania składek na fundusz gwarancyjny przez BFG w tych okresach, może w przyszłości negatywnie wpłynąć na możliwości udzielania wsparcia finansowego w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Spółdzielnia SOZ BPS, w ramach posiadanych kompetencji, diagnozuje możliwość wystąpienia sytuacji kryzysowych w działalności prowadzonej przez poszczególnych uczestników i podejmuje działania zaradcze. Przeprowadza indywidualne oceny ryzyka każdego uczestnika oraz SOZ BPS jako całości na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach obowiązkowych kierowanych do NBP za pośrednictwem Banku BPS S.A. Uwzględniane są także dodatkowe informacje przekazywane przez każdego uczestnika do

Spółdzielni SOZ BPS oraz wyniki audytu wewnętrznego i badań prowadzonych przez instytucje zewnętrzne.

Sytuacja uczestników SOZ BPS jest systematycznie monitorowana w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania skorelowanego z założeniami Grupowego Planu Naprawy, co pozwala z wyprzedzeniem diagnozować zagrożenie naruszenia poziomów ostrzegawczych ustalonych dla wskaźników uruchamiających GPN.

Zgodnie z umową SOZ BPS, podstawę oceny ryzyka w SOZ BPS stanowi ocena punktowa. Jej wartość wskazuje na niski poziom ryzyka oraz stabilną sytuację Systemu Ochrony. W pojedynczych bankach występują zagrożenia, które niwelowane są działaniami naprawczymi realizowanymi pod nadzorem Spółdzielni SOZ BPS i w uzasadnionych przypadkach wspieranymi środkami pomocowymi uruchamianymi z Funduszu Zabezpieczającego bądź wdrażane są procesy łączeniowe.

W ramach okresowych przeglądów zasad monitorowania weryfikowany jest dobór wskaźników i metod umożliwiających właściwą ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej poszczególnych uczestników oraz wskazywanie z wyprzedzeniem niekorzystnych tendencji, przed wystąpieniem zjawisk zagrażających bezpieczeństwu.

Warszawa, 29 listopada 2022 r.

Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS